

Maade, naar man tog noget af dens Beskyttelse bort. Denne Borttagelse af Beskyttelsen er jo netop det vanskelige Moment. Her staa de industridrivende overordentlig omtaalige og jeg tror ikke, at man kan undre sig over det, over, at man paa den Side, holder paa det bestaaende, naar man er uvis om Fremtiden. Jeg behøver her blot at pege paa Landbruget, der jo ikke er under nogen særlig Toldbeskyttelse, men dog nyder Beskyttelse, om ikke ad indirekte Vej, saa ad direkte Vej, nemlig ved Tilskud fra Staten. Med hvor stor Mistillid vilde Landbruget ikke se paa Forslag, der gik ud paa, endogaa nok saa lidt, at berøre disse Tilskud? Der ydes saaledes Tilskud til Eksport af Landbrugsvarer og gives, om end kun forholdsvis smaa, Tilskud til Dampskibslinierne, de saakaldte Dampskibssubventioner. Med hvilken overordentlig Misfornøjelse vilde man ikke se et Forslag komme frem fra Handelsstanden eller fra Industrien om i nogen Maade, selv ogsaa i særdeles ringe Grad, at bestære saadanne Tilskud? Jeg er paa samme Maade forvisset om, at hvis man kom og vilde borttage nogle af de Beløb, som nu ydes til Husdyravlens Præmiering, vilde Misfornøjelsen dermed hos Landbrugerne hæve sig til det allerhøjeste, og det maatte selv fra saadanne Landmænd, der ikke just med mange Mars Begejstring se paa Præmieystemet som den eneste rette Løsning af Spørgsmaalet om Husdyravlens Fremme. Jeg tillader mig altsaa blot at pege paa, at hvis andre næringsdrivende Stænder her i Landet vilde begynde at røre ved saadanne Materier, da vilde hele Landbostanden samlet protestere derimod. Det forekommer mig derfor ikke heller slet saa urimeligt, men snarere særdeles naturligt, at Industrien staar stærkt paa Vagt for sine Interesser. Jeg vil altsaa gentage, at man bør vise den allerstørste Forsigtighed med at bestære disse Interesser ved den fortsatte Toldløsbehandling, og jeg har — derom behøver jeg ikke at udtale mig — i de Anthyndinger, jeg fra mit Standpunkt har givet til mulige Veje til Overenskomst, været saa forsigtig, at jeg tror, at man derigennem ikke vil komme til at krænke Industriens Interesser, medens man dog — derom er jeg lige saa forvisset — vilde komme til Fremskridt i Retning af de Ideer, der have haft saa veltalende Talsmænd her i denne Sal, Ideer, som netop gaa i Retning af at regulere Beskyttelsen uden at ødelægge nogen. — Lige over for det ærede Medlem for Odder (Veth = Espensen) og det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Sohannsen), som paa forskellig Maade have berørt Landbrugets Interesser, baade i al-

mindelig Forstand og, specielt for det sidste ærede Medlems Vedkommende, ogsaa Suffer-spørgsmaalet og særlig Koesuffer-spørgsmaalet, vil jeg kun henvise til mine tidligere Udtalelser. Jeg tror, som jeg den Gang allerede udtalte, at vil man se at faa nogen Beskyttelse for Landbruget, saa maa man være lige saa forsigtig i saa Henseende, som man maa være forsigtig med at berøre Industrien for meget af dens Beskyttelse, og man bør, som det jo ogsaa er udtalt fra anden Side, med Hensyn til Landbruget helst kun skride til midlertidige, altsaa kortvarige eller for kort Tid lovbestemte Underfølgelser og ikke paa det Standpunkt, hvorpaa Landbruget for Øjeblikket befinder sig, søge at drage større Spørgsmaal frem til Behandling.

Der er jo under Forhandlingerne udtalt megen Frygt for eller overhovedet vist megen Modstand imod den Skattereform, som man betegner ved den indirekte Beskatning. Jeg skal ikke komme ind paa denne almindelige Materie, men jeg vil dog blot udtale den gamle Sætning, at hvorledes man saa end gaar frem med Beskatningsspørgsmaalet, hvad enten man bruger den ene eller den anden Metode, det ene eller det andet System, saa vil der altid paa forskellig Maade og i de forskellige Stænder opstaa Utilfredshed. Saadanne Betragtninger forekomme mig derfor rigtignok at være ørkesløse. Der kan imidlertid lempes paa Forholdet derved, at man gaar over til en direkte Beskatning for en ringere og ikke meget omfattende Del, og det er jo ogsaa i denne Retning, jeg har bebudet et nyt Lovforslag. Men at man gennem hvilke som helst Forandringer paa Skatteomraadet skulde kunne skabe en almindelig Tilfredshed, som i lige Grad skulde være til Stede i alle Stænder, er en umulig Opgave. Men jeg vil ogsaa tage Afstand fra den almindelige Modvilje, der er mod at skaffe Statskassen forøget Indtægt. Jeg tror, at det er en overdreven Frygt, der herved giver sig Luft, en Frygt, som er begrundet i tidligere Konfliktperioder, men som under rolige Forhold, forekommer det mig, savner enhver Begrundelse. Jeg vil derfor slutte med at udtale Ønsket om, at man under den fortsatte Behandling af de foreliggende Lovforslag vil forsøge bestemt at fæste Øjet paa den Opgave, som ligger for, uden at medinddrage alt for mange Sidehensyn og uden at indblende de store Principspørgsmaal, om hvis Forstaaelse vi dog aldrig blive enige. Danmark er nu en Gang saaledes beliggende og har faaet en saadan Udvikling gennem de forskellige Perioder, at man ikke kan sige, at her enten er Stedet for Frihandel eller Stedet for en hyderlig Protektionisme. Det